

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ – ΜΟΝΑΔΕΣ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ

Ηράκλειο 3/11/2014

Γιωργος Ξανθός

Επίκουρος καθηγητής τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων ΤΕΙ Κρήτης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης **Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση, 4.0 ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση**. Εξαιρούνται έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και στα οποία γίνεται αναφορά.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ – ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

- Είναι μια απλή τεχνική με την οποία διασπάζεται επιμέρους σε συνιστώσες η μεταβολή ενός μεγέθους (απασχόληση / εισόδημα / προστιθέμενη αξία /κλπ)
- Επινόηθηκε και εφαρμόστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 40 από τον Daniel Creamer . Στο προσκήνιο ξανά-ήρθε από τον Dunn (1960) τροποποιήθηκε / βελτιώθηκε και εξελίχθηκε και διευρύνθηκαν οι εφαρμογές της από τους Esteban-Marquillas, (1972) , Bergeg 1984, Knudsen (1991,2000), Nissan (1994)

Ποιο είναι το κλασσικό Υπόδειγμα της Απόκλισης-Συμμετοχής

	R_1	R_2	R_j	R_n	Σύνολα γραμμών
K_1	a_{11}	a_{12}		a_{1j}		a_{1n}	
K_2							
.....							
K_i				a_{ij}			A_i
.....							
K_m							
Σύνολα Στηλών				A_j			A_n

a_{ij} = Αριθμός απασχολουμένων στο κλάδο i στην j περιφέρεια

R = ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΜΙΑΣ ΧΩΡΑΣ

K = ΚΛΑΔΟΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Ποιες είναι οι συνιστώσες

Η διαφορά αριθμού των απασχολουμένων:

$$a_{ij}(1) - a_{ij}(0)$$

Διασπάται σε :

Διαφορά που αποδίδεται στο γενικό ρυθμό μεταβολής της απασχόλησης στο σύνολο της οικονομίας (NS)

$$NS = a_{ij}(0) * g$$

Διαφορά που αποδίδεται στη διαφορά των ρυθμών μεταβολής της απασχόλησης στο κλάδο και της απασχόλησης στο σύνολο της οικονομίας (IM)

$$IM = a_{ij}(0) * (g_i - g)$$

Διαφορά που αποδίδεται στους διαφορετικούς ρυθμούς μεταβολής απασχόλησης στο κλάδο περιφερειακά και στο σύνολο της οικονομίας (DS)

$$DS = a_{ij}(0) * (g_{ij} - g_i)$$

Άρα

- Η συνολική μεταβολή είναι το άθροισμα :
- Μεταβολής που αποδίδεται στην γενική τάση (NS)
- Μεταβολής που αποδίδεται στην διαφορετική κλαδική διάθρωση μιας περιοχής (IM)
- Μεταβολή που αποδίδεται στην «διαφορετικότητα» της περιοχής (DS)

Εφαρμογή στον Τουρισμό : Διανυκτερεύσεις και Περιοχές

Διανυκτερεύσεις & Περιοχές (R)	R_1	R_2	R_j	R_n	Σύνολα γραμμών
Διανυκτερεύσεις Ημεδαπών	δ_{11}	δ_{12}	δ_{1j}	δ_{1n}	Δ_1
Διανυκτερεύσεις Αλλοδαπών	δ_{21}	δ_{22}	δ_{2j}	δ_{2n}	Δ_2
Σύνολα Στηλών				Δ_j			Δ_v

Ο ρυθμός Διανυκτερεύσεων σε μια περιοχή μπορεί να αναλυθεί σε άθροισμα των εξής ρυθμών- συνιστωσών

- Ρυθμός γενικής τάσης διανυκτερεύσεων στο σύνολο των περιοχών (όλη η χώρα) g_n
- Διαφορά Ρυθμών μεταξύ κατηγορίας διανυκτερεύσεων στο σύνολο της χώρας (Ημεδαποί/ Αλλοδαποί) και του συνολικού αριθμού διανυκτερεύσεων στο σύνολο των περιοχών (όλη η χώρα) $(g_i - g_n)$
- Διαφορά Ρυθμών μεταξύ κατηγορίας διανυκτερεύσεων (Ημεδαποί/ Αλλοδαποί) στη περιοχή και κατηγορίας διανυκτερεύσεων (Ημεδαποί/ Αλλοδαποί) στο σύνολο της χώρας $(g_{ij} - g_i)$

Τι κερδίζουμε ;

- [1]-Έχουμε μια εικόνα του ποια συνιστώσα βαρύνει και διαμορφώνει τον ρυθμό μεταβολής μια κατηγορίας διανυκτερεύσεων σε μια περιοχή
- [2]-Συγκρίνουμε τον ρυθμό μεταβολής των διανυκτερεύσεων της περιοχής μας με το σύνολο της χώρας ή με μια ανταγωνιστική περιοχή.
- [3]- Ο λόγος (Διανυκτερεύσεις κατηγορίας $-i-$ στην περιοχή R) / (Διανυκτερεύσεις όλων των κατηγοριών στη περιοχή R) σε σχέση με τον λόγο : Διανυκτερεύσεις κατηγορίας $-i-$ στο σύνολο των περιοχών / (Διανυκτερεύσεις όλων των κατηγοριών στο σύνολο των περιοχών) μας αποκαλύπτει την υστέρηση ή όχι της περιοχής σε μια κατηγορία διανυκτερεύσεων .

Εφαρμογή στον Τουρισμό : Αφίξεις

Αφετηρίες & Προορισμοί	R_1	R_2	R_j	R_n	Σύνολα γραμμών
O_1	a_{11}	a_{12}		a_{1j}		a_{1n}	
O_2							
.....							
O_i				a_{ij}			A_i
.....							
O_m							
Σύνολα Στηλών				A_j			A_n

a_{ij} = Αριθμός επισκεπτών (αφίξεις) από την περιοχή-χώρα i στην j περιοχή-περιφέρεια

R = ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΜΙΑΣ ΧΩΡΑΣ

O = ΑΦΕΤΗΡΙΕΣ (ΧΩΡΕΣ-ΠΕΡΙΟΧΕΣ)

Ο ρυθμός Αφίξεων σε μια περιοχή μπορεί να αναλυθεί σε άθροισμα των εξής ρυθμών- συνιστωσών

- Γενικός Ρυθμός αφίξεων στο σύνολο των περιοχών (όλη η χώρα) από όλες τις αφετηρίες (χώρες)-NS= g_n
- Διαφορά Ρυθμών μεταξύ αφίξεων από συγκεκριμένη αφετηρία (χώρα) και αφίξεων από όλες τις χώρες IM= $(g_i - g_n)$
- Διαφορά Ρυθμών μεταξύ αφίξεων από συγκεκριμένη αφετηρία στην περιφέρεια –R- και αφίξεων από συγκεκριμένη αφετηρία (χώρα) DS= $(g_{ij} - g_i)$

Η συνιστώσα DS πρόσθετα αναλύεται σε

- «καθαρό» ανταγωνιστικό αποτέλεσμα
- Αναδιανεμητικό αποτέλεσμα

- Το «καθαρό» ανταγωνιστικό αποτέλεσμα προκύπτει από : $\frac{1}{L_{ij}}(g_{ij} - g_i)$

- Το Αναδιανεμητικό αποτέλεσμα προκύπτει από : $(1 - \frac{1}{L_{ij}})(g_{ij} - g_i)$

- Όπου : $L_{ij} = \frac{a_{ij} / A_j}{A_i / A_n}$ εάν η τιμή του κλάσματος είναι μεγαλύτερη από μονάδα , τότε η εξεταζόμενη περιοχή είναι «σημείο» έλξης επισκεπτών από συγκεκριμένη χώρα , συγκρινόμενη με το σύνολο των περιοχών

Τι κερδίζουμε ;

- [1]-Έχουμε μια εικόνα του ποια συνιστώσα βαρύνει και διαμορφώνει τον ρυθμό μεταβολής των αφίξεων σε μια περιοχή
- [2]-Συγκρίνουμε τον ρυθμό μεταβολής των αφίξεων της περιοχής μας με το σύνολο της χώρας ή με μια ανταγωνιστική περιοχή.
- [3]- Διασπούμε την ανταγωνιστικότητά μας σε «καθαρή ανταγωνιστικότητα» - που αντανακλά την δυναμική της περιοχής και σε ανταγωνιστικότητα που αποδίδεται στο γεγονός ότι μια περιοχή αποτελεί σημείο έλξης επισκεπτών

Συμπεράσματα

- Η ανάλυση απόκλισης-συμμετοχής είναι απλή στην εφαρμογή της
- Δεν απαιτεί μεγάλο όγκο δεδομένων
- Δεν έχει μεγάλες υπολογιστικές απαιτήσεις
- Διασπά σε επιμέρους συνιστώσες την μεταβολή του εξεταζομένου μεγέθους
- Χρειάζεται προσοχή διότι δεν δίνει «ερμηνεία» αλλά μας δίνει πληροφορίες για «ποιες δυνάμεις» επηρεάζουν την μεταβολή του εξεταζόμενου μεγέθους
- Την μέθοδο μπορούμε να την χρησιμοποιήσουμε για διαρθρωτική ανάλυση, χάραξη πολιτικής, αποτίμηση ασκηθείσας πολιτικής καθώς και για διενέργεια προβλέψεων.

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

- Γιώργος Ξανθός Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων ΤΕΙ Κρήτης
- xanthosg@ret.forthnet.gr